

Силабус дисципліни «Макроекономіка з використанням управлінських інформаційних систем і технологій»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 123 · КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

БАКАЛАВР

120 годин · 4 кредити ЄКТС · 4 змістовних модулі

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Макроекономіка з використанням управлінських інформаційних систем і технологій

Спеціальність: **123** Комп'ютерна інженерія

Освітні програми: Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях;
Облік і оподаткування в управлінських інформаційних системах і технологіях

Ступінь: Бакалавр · **Підсумковий контроль:** Іспит

120

Годин

загальний обсяг дисципліни

4

Кредити ЄКТС

відповідно до стандарту

4

Модулі

змістовних блоки курсу

Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання макроекономічної інформації: виявлення суттєвих даних, порівняння альтернатив, формування обґрунтованих висновків і висловлення власної позиції. Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки аналітичних завдань, рефератів і презентацій. Здатність до усної та письмової професійної комунікації: чітко пояснювати макроекономічні поняття, аргументовано відповідати на запитання, оформлювати звіти, висновки та аналітичні записки. Відповідальність, ініціативність, дисциплінованість та готовність працювати в команді під час групового аналізу кейсів, обговорення макроекономічних ситуацій та спільного пошуку рішень. • аналізувати навчальну, статистичну та нормативну інформацію; • виділяти головне та узагальнювати результати; • планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; • коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; • брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки.	Фахові компетентності Розуміння сутності макроекономіки, її предмета, методів та місця в системі економічних наук. Знання принципів функціонування національної економіки, системи національних рахунків, макроекономічних ринків та механізмів досягнення макроекономічної рівноваги. Здатність аналізувати основні макроекономічні показники: ВВП, рівень безробіття, інфляцію, стан платіжного балансу; розуміти механізми фіскальної та монетарної політики держави в умовах відкритої ринкової економіки, зокрема в контексті цифровізації та управлінських інформаційних систем. • оцінювати стан національної економіки за ключовими макроекономічними показниками; • аналізувати моделі макроекономічної рівноваги та економічні цикли; • характеризувати інструменти фіскальної та монетарної політики; • орієнтуватися в механізмах відкритої економіки та зовнішньоекономічних зв'язків; • застосовувати кількісні методи для аналізу макроекономічних даних.	Результати навчання Пояснювати сутність макроекономічних категорій та явищ: ВВП, ВВП, інфляція, безробіття, мультиплікатор, монетарна маса, бюджетний дефіцит, платіжний баланс, обмінний курс. Аналізувати основні макроекономічні показники для виявлення тенденцій розвитку національної економіки. Характеризувати моделі макроекономічної рівноваги, застосовувати методи оцінки ефективності державної економічної політики, визначати основні тенденції та робити висновки щодо макроекономічної динаміки. Орієнтуватися в нормативно-правовій базі у сфері фінансів, оподаткування та державного регулювання економіки. • пояснювати економічний зміст макроекономічних термінів; • аналізувати структуру і динаміку ВВП, зайнятості та рівня цін; • визначати показники ефективності фіскальної та монетарної політики; • застосовувати базові методи кількісного аналізу макроекономічних даних; • використовувати офіційні статистичні та інформаційні джерела для прийняття обґрунтованих висновків.
---	--	--

Макроекономіка як наука та система національних рахунків

Тема 1.1

Макроекономіка як наука.

Предмет, методи та функції макроекономіки. Взаємозв'язок із мікроекономікою та іншими економічними дисциплінами. Місце макроекономіки у підготовці фахівців із комп'ютерної інженерії в контексті управлінських інформаційних систем.

Тема 1.2

Основні макроекономічні

показники: ВВП, ВНП, ЧВП, НД — методи обчислення, номінальні та реальні показники, дефлятор ВВП. Система національних рахунків як інструмент аналізу стану економіки.

Тема 1.3

Сукупний попит і сукупна пропозиція. Модель AD-AS: криві AD і AS, чинники зміщення, рівноважний рівень цін і обсягу виробництва. Макроекономічна нестабільність та економічний цикл.

Споживання, заощадження, інвестиції та макроекономічна рівновага

Тема 2.1

Споживання та заощадження домогосподарств. Функції споживання та заощадження, гранична схильність до споживання й заощадження, кейнсіанська модель рівноваги.

Тема 2.2

Інвестиції та їх роль у макроекономіці. Класифікація інвестицій, чинники інвестиційного попиту, мультиплікатор інвестицій, акселератор.

Тема 2.3

Модель «витрати-випуск». Рівновага у кейнсіанській моделі, рецесійний і інфляційний розриви, вплив державних витрат і податків на рівноважний ВВП.

Тема 2.4

Безробіття та зайнятість. Форми та причини безробіття, природний рівень безробіття, закон Оукена. Інфляція: причини, види, соціально-економічні наслідки, крива Філіпса.

Фіскальна та монетарна політика держави

Тема 3.1

Фіскальна (бюджетно-податкова) політика.
Державний бюджет, бюджетний дефіцит і державний борг. Дискреційна та автоматична стабілізаційна фіскальна політика.

Тема 3.2

Гроші та грошовий ринок. Функції грошей, грошові агрегати, попит на гроші та пропозиція грошей.
Банківська система та механізм грошово-кредитної мультиплікації.

Тема 3.3

Монетарна політика. Інструменти центрального банку, облікова ставка, норма резервування.
Ефективність монетарної та фіскальної політики: модель IS-LM.

Тема 3.4

Взаємодія фіскальної та монетарної політики. Ефект витіснення, стабілізаційна роль держави в умовах циклічних коливань. Антиінфляційна та антикризова політика.

Відкрита економіка та макроекономіка в умовах цифровізації

Тема 4.1

Відкрита економіка та платіжний баланс. Структура платіжного балансу, торговий баланс, рахунок поточних операцій і капітальний рахунок. Обмінний курс та курсова політика.

Тема 4.2

Зовнішньоекономічна рівновага та макроекономічна політика у відкритій економіці. Модель Манделла-Флемінга. Вплив зовнішнього сектора на внутрішній ВВП.

Тема 4.3

Економічне зростання та його чинники. Теорії економічного зростання. Роль науково-технічного прогресу, інформаційних технологій та цифровізації у забезпеченні сталого зростання.

Тема 4.4

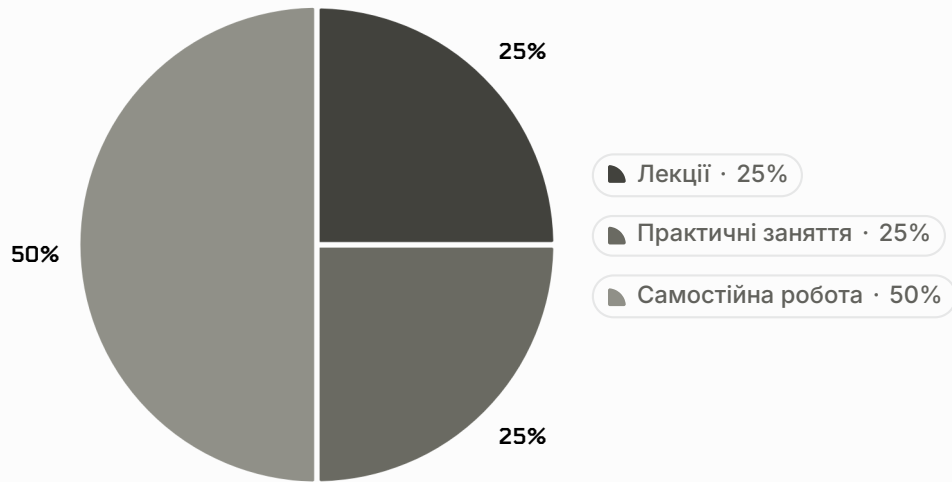
Макроекономіка та цифрові технології в управлінських системах. Застосування інформаційних систем для моніторингу макроекономічних показників. Цифрова економіка та трансформація фінансів, банківської справи та обліку.

Розподіл навчального часу – 120 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 – Макроекономіка як наука	2	2	5
	Тема 1.2 – Система національних рахунків	4	4	5
	Тема 1.3 – Сукупний попит і пропозиція	2	2	5
Модуль 2	Тема 2.1 – Споживання та заощадження	2	2	5
	Тема 2.2 – Інвестиції та мультиплікатор	2	2	5
	Тема 2.3 – Модель «витрати-випуск»	2	4	5
	Тема 2.4 – Безробіття та інфляція	4	2	5
Модуль 3	Тема 3.1 – Фіскальна політика	2	2	5
	Тема 3.2 – Гроші та грошовий ринок	4	4	5
	Тема 3.3 – Монетарна політика, IS-LM	2	4	5
	Тема 3.4 – Взаємодія фіскальної та монетарної політики	2	2	5
Модуль 4	Тема 4.1 – Платіжний баланс та обмінний курс	2	2	5
	Тема 4.2 – Відкрита економіка	2	2	5
	Тема 4.3 – Економічне зростання	0	0	5
	Тема 4.4 – Макроекономіка і цифровізація	2	2	5
Разом		30	30	60

 Загальний обсяг: **120 годин = 4 кредити ЄКТС**. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Примітки до розподілу часу

Структура навчального часу

Загальний обсяг — **120 годин (4 кредити ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією та практикою.

- **Лекції (30 год.):** подача ключового теоретичного матеріалу
- **Практичні (30 год.):** відпрацювання навичок, розв'язання задач
- **Самостійна робота (60 год.):** поглиблене вивчення, підготовка завдань

□ Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни** — студенти навчаються працювати з джерелами самостійно.

Самостійна робота студентів

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з макроекономіки (Базилевич В.Д., Задоя А.О., Радіонова І.Ф. та ін.), нормативно-правовими актами (Бюджетний кодекс України, Закони НБУ), науковими статтями у фахових виданнях. Студент має вміти конспектувати ключові положення, виділяти головні поняття та визначення, порівнювати підходи різних авторів до трактування макроекономічних категорій, формувати короткі узагальнення за темами курсу.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів Міністерства фінансів України (mof.gov.ua), Національного банку України (bank.gov.ua), Державної служби статистики (ukrstat.gov.ua), Верховної Ради України (zakon.rada.gov.ua) та Кабінету Міністрів (kmu.gov.ua). Аналіз статистичних звітів щодо макроекономічних показників, даних про ВВП, інфляцію, зайнятість, порівняння показників у динаміці, пошук актуальної інформації для навчальних завдань.

Індивідуальні завдання

Виконання розрахункових завдань із визначення показників ВВП, рівня інфляції, безробіття та мультиплікаторів; аналітичних завдань щодо оцінки ефективності фінансової та монетарної політики, динаміки макроекономічних показників України; творчих завдань — підготовка есе, аналітичних записок, міні-досліджень з актуальних питань макроекономічної динаміки. Очікуваний результат — уміння застосовувати теорію на практиці, інтерпретувати отримані результати та обґрунтовувати висновки.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять шляхом опрацювання умов задач, повторення теоретичного матеріалу та відпрацювання алгоритмів розв'язання; підготовка до тестувань через вивчення ключових термінів і визначень, формул і базових підходів; підготовка до контрольних робіт за кожним змістовним модулем через систематизацію знань, повторення прикладів із занять і розв'язання типових задач. Очікуваний результат — готовність до іспиту та впевнене виконання контрольних завдань.

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: розрахункові та аналітичні вправи за темами змістовного модуля. Оцінюються регулярність виконання завдань, якість відповідей і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру.

2

Проміжний контроль

Самостійна робота — комплексне ситуаційне завдання або реферат, які охоплюють теми змістовних модулів (теоретичні питання, розрахункові задачі, аналіз макроекономічних показників). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків та обґрунтованість висновків.

3

Підсумковий контроль — Іспит

Іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — тестування та письмові завдання. Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю відповідно до встановленої шкали оцінювання: 100-бальна система з переведенням у національну шкалу та ЄКТС.

Методи викладання

Підходи до навчання

Викладання дисципліни «Макроекономіка» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та обліку в управлінських інформаційних системах. Такий підхід сприяє глибшому розумінню макроекономічних процесів, розвитку аналітичного мислення та вмінню застосовувати набуті знання під час розв'язання фахових завдань.

Лекції Системне подання теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із макроекономічної практики; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.	Кейс-стаді Аналіз реальних макроекономічних ситуацій в Україні та світі; студенти виявляють проблему, пропонують рішення та обґрунтовують висновки на основі статистичних даних.	Практичні задачі Розрахункові вправи за темами (визначення ВВП, рівня інфляції, мультиплікаторів, бюджетного балансу); відпрацювання алгоритмів кількісного аналізу.
Дискусії Обговорення актуальних макроекономічних проблем України (фіскальна консолідація, монетарна стабільність, зовнішній борг); розвиток критичного мислення та аргументації.	Робота з нормативними документами Опрацювання Бюджетного та Податкового кодексів, Закону про НБУ, актів Верховної Ради з питань фінансів та оподаткування; формування навичок роботи з правовою базою.	Самостійне дослідження Підготовка аналітичних записок, міні-рефератів і презентацій за обраною темою; розвиток навичок самостійного пошуку та систематизації макроекономічної інформації.
Тестування та опитування Перевірка рівня засвоєння матеріалу після кожної теми; формування навичок чіткого та лаконічного формулювання відповідей на іспиті.		
 Усі методи спрямовані на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійними програмами спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія».		

Рекомендована література та ресурси

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С., Баластрик Л. О. Макроекономіка : підручник / за ред. В. Д. Базилевича. — 6-те вид., переробл. і доп. — Київ : Знання, 2024. — 582 с.
2. Задоя А. О., Петруня Ю. Є. Макроекономіка : підручник. — 5-те вид. — Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2023. — 320 с.
3. Радіонова І. Ф. Макроекономіка: теорія та політика : підручник. — Київ : Таксон, 2023. — 348 с.
4. Кудінова А. В., Кулага І. В., Лопух К. В. Основи економічних знань : навч. посіб. — Київ : ВЦ «Академія», 2023. — 208 с.
5. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник. — Житомир : Університет «Полісся», 2024. — 317 с.
6. Непран А. В., Шевченко І. Ю. (ред.) Економіка підприємства : підручник. У 3 т. Т. 1. — Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024.
7. Карлін М. І., Проць Н. В., Борисюк О. В. Публічні фінанси : навч. посіб.; за ред. М. І. Карліна. — Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. — 358 с.
8. Шубала О. М., Рудь Н. Т., Дзямулич М. І. Економіка та управління персоналом: курс магістра : навч. посіб. — Луцьк : Надстир'я, 2024. — 344 с.
9. Якименко І. Л., Петрашко Л. П. Стратегія сталого розвитку: Європейські горизонти : підручник. — Київ : НУХТ, 2023. — 337 с.
10. Єршова О. О., Гончаренко І. М. Сучасні моделі управління розвитком бізнесу: сутність, види, інноваційні бізнес-моделі. Журнал стратегічних економічних досліджень. — 2023. — № 3. — С. 45–55.
11. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
12. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
13. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 № 679-XIV (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
14. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
15. Офіційний сайт Національного банку України. — URL: <https://bank.gov.ua/>
16. Державна служба статистики України. — URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
17. Міністерство фінансів України. — URL: <https://mof.gov.ua/>
18. Міністерство економіки України. — URL: <https://me.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Верховної Ради України. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
20. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. — URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
21. Офіційний сайт Державної податкової служби України. — URL: <https://tax.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. — URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
23. Журнал «Економіка та суспільство» (електронне видання). — URL: <https://economyandsociety.in.ua/>
24. World Bank Open Data. — URL: <https://data.worldbank.org/>
25. IMF Data and Statistics. — URL: <https://www.imf.org/en/Data>